

Overweging Aswoensdag 2020

“Keer nu terug tot mij en begin te vasten. Niet je kleren moet je scheuren, maar je hart. En keer terug tot mij.” Zo spreekt God, zegt Joël, en een paar eeuwen later spreekt Jezus woorden van gelijke strekking: keer terug tot God. En als je dat doet door te vasten, doe dat dan in het verborgene. En als je dat doet met goede daden, doe die dan in het verborgene. En als je dat doet door te bidden, doe dat dan in het verborgene.”

Zowel Joël als Jezus maken een verschil tussen de buiten- en de binnenwereld. De buitenwereld, dat zijn je kleren, je status, je relaties, je werk, je gevoel van zekerheid. De binnenwereld, dat is het Geheel Andere. Dat is de plek waar ruimte is voor ontvangen, voor verwondering en openheid. De binnen- en de buitenwereld - het openbare en het verborgene – zijn twee helften die bij elkaar horen. Maar ze zijn niet hetzelfde, en ze neigen ertoe om voortdurend met elkaar in conflict te zijn. Onze binnenwereld dreigt voortdurend overstemd en overspoeld te worden door de stemmen van de buitenwereld, die roepen om efficiëntie, flexibiliteit, status en voortdurend gericht zijn op wat een ander van je vindt. En daarom pleiten zowel Jezus als Joël ervoor die twee helften uit elkaar te houden. Vooralsnog.

Het is als met een schip op zee: wanneer we ons alleen laten leiden door de buitenwereld, worden we onafhankelijke schippers met een doelbewuste koers. We stellen onze instrumenten zo nauwkeurig mogelijk in, we onderhouden ons schip zo goed we kunnen – en we zijn op weg. We houden overzicht, berekenen een efficiënte koers en houden de andere schippers voortdurend in het oog om te zien of ze ons voorbij streven.

Maar af en toe, op een eenzame avond of een windstille namiddag, overvalt ons zoiets als heimwee. Dan schuren en schrobben we het dek nog harder en zetten de zeilen nog net iets scherper in de wind. Maar als we pech hebben – of juist geluk – blijft de heimwee toch aankloppen. Iets klopt er niet, iets ontbreekt, maar we weten niet wat. We weten alleen dat we ons moe en eenzaam voelen, en dat geen enkele afleiding dat gevoel van leegte echt kan vullen. En de heimwee wacht. Geduldig. Standvastig. Tot we er eindelijk aan toegeven, tot we eindelijk besluiten om de deur te openen en haar binnen te laten.

Pas dan ontstaat er ruimte voor dat tweede deel van ons leven: het verborgene. Het mysterie. En dat mysterie vaart een heel eigen koers waar we niet aan gewend zijn omdat we er niet veel aan bij te sturen hebben: we kunnen alleen maar ontvangen. De nieuwe Schipper, die eerst heimwee heette – en nu God – zet een nieuw kompas, een innerlijk kompas, dat maakt dat we de dingen anders waarnemen. Wat eerst ‘vooruit’ heette, is nu misschien wel ‘achteruit’ en we realiseren ons dat om werkelijk vooruit te gaan we altijd eerst dingen moeten laten gaan, opgeven, ver-geven.

Met deze nieuwe Schipper aan het roer worden de stormen van het leven er niet minder heftig om, maar wij ondergaan ze anders: God geeft ons het vertrouwen om te vallen, om flaters te slaan, om te mislukken en toch te blijven staan. Soms zwoegend aan het roer, soms tollend over het dek, maar zonder ten onder te gaan. De stormen zijn niet minder, en de pijn ook niet, maar we leren beter om te vallen en in dat vallen ook iets van opstaan te bespeuren. God zet alles op zijn kop: onder wordt boven, eerst wordt laatst, en pijn wordt een mogelijkheid tot groei. Zo houdt God van ons door de

dingen heen, en op sommige momenten kunnen we het even zien: de plek waar het nieuw en goed is, waar ruimte is – het Koninkrijk Gods.

Daarom ook deze 40 dagen: een gemarkeerde tijd, apart gezet van de andere dagen, met een begin en een einde. Om om te keren. Om te bidden, te vasten en goed te doen. Niet omwille van het resultaat, niet om wat een ander daarvan vindt, maar om de oefening zelf: om te leren luisteren naar ons heimwee en gehoor te geven aan God die ons roept om elke dag, in al wat we doen, Zijn Teken, Zijn Naam te dragen.

Vandaag herbegint de tijd. Vandaag herbegint de hoop. Scheur je hart, en keer terug.

Liesbeth Jansen